

El BSC i IBM desenvoluparan un processador més eficient perquè la UE pugui competir amb Àsia i els Estats Units

Un xip 'made in Europe'

Alberto García i Mateo Valero davant del supercomputador MareNostrum 5, en construcció

ANA JIMÉNEZ

FRANCESC BRACERO
Barcelona

El Barcelona Supercomputing Center (BSC), seu del superordinador MareNostrum, i IBM han anunciat una iniciativa denominada *Future of Computing* per desenvolupar xips d'alt rendiment amb tecnologia europea. L'objectiu és aconseguir nous processadors que siguin més eficients amb menys consum energètic, cosa que contribuirà a reduir la dependència tecnològica que té la Unió Europea davant les companyies nord-americanes i asiàtiques, que dominen aquest mercat.

Una de les parts de l'acord inclou una inversió de la companyia IBM de tres milions d'euros en beques destinades a educació i investigació. Els nous processadors es dissenyaran amb l'estàndard de codi obert RISC-V i es destinaran principalment al que es coneix com a computació d'alt rendiment (HPC, per les seves sigles en anglès). El conveni ha estat

signat pel director del BSC, Mateo Valero, i pel president d'IBM d'Espanya, Portugal, Grècia i Israel, Horacio Morell, a la cimera RISC-V, que reuneix a Barcelona les universitats espanyoles.

El director del BSC explica que, en la indústria dels xips, "el que hi ha ara són propietaris del joc de distribucions, com Intel, AMD i Nvidia. La competència passa en-

tre aquestes poques companyies. Això implica que hi ha poques possibilitats de competir. Ara, curiosament, s'estableixen unes regles que fan que la cosa sigui oberta, i hi haurà molta més competència que ho millorarà tot". Alberto García, enginyer en cap de la comunitat Quantum d'IBM, segona l'apreciació i assenyala que "IBM té molta voluntat de

donar suport a tecnologies europees que es generin aquí". "RISC-V -observa- és un estàndard obert que permetrà que no només companyies propietàries facin xips, sinó que qualsevol pugui accedir-hi. Obrir el mercat del xip permetrà més competitivitat, permetrà reduir el preu dels xips, que hi hagi moltíssima disponibilitat i permetrà la so-

birania tecnològica d'Europa".

Valero assegura que IBM "sempre ha intentat crear riquesa aquí. En aquest cas concret, estan ajudant perquè Barcelona, Catalunya i Espanya realment creïn llocs de treball d'alta qualitat". De manera paral·lela, el BSC està coordinant totes les universitats espanyoles perquè facin docència en RISC-V. "Això no ha passat mai a la universitat espanyola: preparar noies i nois que realment canviïn el món. Els xips són els que dominen el món i ara hi haurà possibilitat de fer-ne molts,

Hi haurà beques per valor de tres milions per formar experts en computació d'alt rendiment

optimitzats per a determinades coses, i que enginyers i enginyeres espanyols tinguin aquí feines tan bones com a l'estranger. És una altra part de l'acord que ajudarà tot això, i estic molt content", manifesta.

Per a què serviran els nous xips? Valero aclareix que "els xips que porten els supercomputadors són els més ràpids del món, però alhora serveixen per a altres coses". Entre d'altres, la intel·ligència artificial, que ha explotat un cop s'ha introduït en supercomputadors, però també en usos com els dels cotxes autònoms. El director del BSC adverteix que la feina no es queda només als mateixos processadors, perquè un dels objectius és que tinguin "un software associat" per aconseguir el mínim consum possible. "No et serveix de res fer un gratacles de 300 pisos si després la gent no hi entra. Ha de ser un codisseny. Això ho vam aprendre d'IBM", sentència.

El resultat de la investigació tindrà una transferència a la indústria. García assenyala que la meta d'aquesta investigació "no és només el desenvolupament de talent local, sinó també transpassar tot el que puguem investigar cap a la indústria, perquè l'enllaç entre les entitats d'investigació i la indústria de vegades queda una mica perdut".●

Nova convocatòria de Recerca amb més pressupost

■ El Departament de Recerca i Universitats ha augmentat un 10% l'import total de la convocatòria dels ajuts dirigits a departaments i unitats de recerca del sistema universitari per contractar personal investigador predoctoral durant un període de tres anys. En la convocatòria d'aquest any es destinaran uns nou milions d'euros a la captació de talent científic per a les universitats catalanes. La convocatòria anterior va

ser de poc més de vuit milions, amb què es va finançar la contractació de 114 investigadors. Els ajuts promouen l'accés als estudis de doctorat, la realització de tesis doctorals de qualitat i la professionalització del personal investigador. El conseller de Recerca i Universitats, Joaquim Nadal, ha destacat que amb aquests ajuts s'està "reforçant la captació i la retenció de talent científic al sistema català de coneixement, en la

línia de les conclusions del Pacte Nacional per a la Societat del Coneixement". Els candidats als ajuts poden fer la sol·licitud de manera telemàtica fins al 21 de juny. Han d'haver acabat els estudis que donen accés als ensenyaments oficials de doctorat, tot i que hi ha excepcions en les dates límits per a persones que hagin gaudit d'un període de baixa per maternitat o paternitat, o patit una malaltia greu.

Rescatades a les Canàries un total de 233 persones en un 'cayuco' i dues pasteres

SANTA CRUZ DE TENERIFE Efe

Salvament Marítim va rescatar 233 immigrants en aigües properes a les Canàries en tres embarcacions. La majoria, 159, anaven en un *cayuco* localitzat a la costa sud de Tenerife dissabte a la nit. La resta anaven en dues pasteres, 37 magribins en una

pastera en aigües properes a Lanzarote, illa on van arribar el matí d'aquest diumenge 37 migrants més que van ser auxiliats quan anaven en una altra fràgil barca.

Els 37 primers immigrants rescatats abans d'ahir a la nit, 25 homes, 9 dones, i la resta, menors, tots d'origen magribí, van ser atesos per efectius de la Creu

Roja quan van arribar a l'illa, i 4 d'ells van ser traslladats a un centre sanitari perquè presentaven diferents patologies, segons la Creu Roja.

La pastera en què viatjaven va ser localitzada al nord-oest de l'illa de Lanzarote per l'avió *Sasemmar 101*, que va romandre a la zona fins que va arribar la *Salvamar Pomnia*, que va rescatar els

immigrants i els va traslladar al moll cap a les 23.30 hores. L'altra pastera, amb 37 magribins més, 28 homes, 5 dones i 4 menors, es va localitzar cap a les 5.18 hores a uns 80 quilòmetres d'Arrecife.

Els seus ocupants van ser rescatats unes dues hores després per la *Salvamar Al Nair*, que es va dirigir cap al port d'Arrecife. Salvament Marítim, a més, va rescatar i traslladar al port de Los Cristianos 159 persones que anaven a bord d'un *cayuco* localitzat a uns 16 quilòmetres de la costa sud de Tenerife.

Totes les persones rescatades,

127 homes, 31 menors i una dona, són d'origen subsaharià i una d'elles va necessitar ser traslladada a l'hospital per diferents patologies.

Les autoritats van rebre cap a les 22 hores un avís en què s'informava del possible albirament d'un *cayuco*, per tant, van mobilitzar la salvamar *Menkalinan*. Una mica més d'una hora després l'embarcació va confirmar la informació i va procedir al rescat de les 159 persones, que van ser traslladades fins al port de Los Cristianos, on van arribar diumenge a la matinada.●

El botó equivocacat d'Ordine

Miquel Molina
Director adjunt

Encara és aviat per saber si Nuccio Ordine perviurà molts anys com un autor a qui es recorre per apuntalar un text amb una reflexió ponderada. Però la seva ascendència en la crítica de l'utilitarisme és inapel·lable. Malgrat que se n'ha anat massa aviat, als seus llibres publicats a Quaderns Crema hi ha deixat arguments per ser considerat una referència en la matèria. No només gràcies a les seves pròpies idees, sinó també a partir d'una relectura sempre elegant dels clàssics. En l'era de les falsedats que s'acosta, quan, farts de navegar contra corrent a la recerca de veracitats, donarem per bones citacions apòcrifes fabricades per l'algoritme pervers, el seu volum *Clàssics per a la vida* hauria de ser d'obligada possessió i consulta.

Per exemple, a propòsit del curterminisme, un tema que s'aborda en l'edició d'avui de *La Vanguardia*, el professor calabrès va advertir que aquesta mirada curta no només afecta les humanitats, sinó que també és un fre per a la ciència: "Si tenim avui el GPS –va explicar a la revista colombiana *Cambio*– és perquè Albert Einstein va crear la teoria de la relativitat, i si un periodista li hagués preguntat per a què servia la teoria, segurament ell hauria contestat que per

conèixer el món, no per fer el GPS". En el reportatge que Mayte Rius publica avui a Societat sobre la necessitat de mirar a llarg termini, l'opinió dels experts consultats sintonitza amb aquesta idea d'Ordine sobre el dany que causa a la ciència aquesta renovada *tirania de l'ara*. Des de la impossibilitat de combatre la crisi climàtica en una economia dominada pel dret de l'accionista a obtenir un retorn immediat fins a la dificultat de dissenyar un desenvolupament raonable de la intel·ligència artificial. I no es pot donar tota la culpa a uns polítics lligats de mans per l'extrema polarització de la societat, s'adverteix. Com va dir Ordine, no hi ha antídote contra aquest mal que no impliqui replantejar el sistema educatiu.

A tall d'epíleg i a propòsit de la necessitat de combatre l'utilitarisme des de l'escola, s'imposa no perdre l'hàbit de citar-lo. A ell i a la seva maleta plena de clàssics: "Com recordava Giordano Bruno en un bellíssim pasatge d'*El candeler*, tot depèn del primer botó: cordar-lo al trauc equivocacat significa, irremeiablement, continuar cometent error rere error".

ELS SEMÀFORS

Mateo Valero
Director del BSC-CNS

● L'acord del Barcelona Supercomputing Center i IBM per desenvolupar xips d'alt rendiment consolida el paper de la innovació tecnològica com a motor econòmic i de co-neixement per a la ciutat. / P. 24

Rocky Bucano
Músic

● Després d'una llarga carrera com a dj, músic, productor i periodista, ara dirigeix el Museu Universal del Hip-hop, en construcció al Bronx, que projectarà al món la força d'aquest estil. / P. 39

Novak Djokovic
Tennista

● Djokovic (36) es va convertir ahir amb 23 títols en l'home amb més tornejos del Grand Slam a les seves vitrines després de guanyar el seu tercer Roland Garros derrotant a la final Casper Ruud. / P. 44

Nicola Sturgeon
Ex ministra principal d'Escòcia

● Sturgeon (52) va ser detinguda, interrogada i posada en llibertat ahir per una investigació sobre les finances del Partit Nacional Escocès i uns fons recaptats per a un referèndum. / P. 3

LA IMATGE

JEAN-PHILIPPE KSIAZEK / AFP

Solidaritat. Centenars de persones han dipositat flors, peluixos i globus al parc d'Annecy (França) on un refugiad sirià va apunyalat a sang freda sis persones, inclosos quatre nens molt petits

PEL FORAT DEL PANY

El festival del futur

Un públic majoritàriament jove –però jove de debò– va certificar l'èxit del Share Festival aquest cap de setmana, en la seva primera edició al Fòrum perquè van quedar petits els recintes anteriors. L'esdeveniment dirigit per Stefano Maccarone va comptar amb primers espases de les músiques urbanes, com Quevedo, Morad o Bizarrap, que va convertir aquell espai en una gegantina discoteca a l'aire lliure amb 17.000 persones ballant al seu ritme. Entre els assistents, a la zona VIP, hi

havia el jove jugador del Barça Lamine Yamal, de 15 anys, molt somrient, i que fins i tot va penjar al seu compte d'Instagram un vídeo de l'actuació de Morad, que va poder seguir des d'un lateral posterior a l'escenari. "Sou tots del Barça, aquí? Bé, jo no", va confessar Morad al públic. El debutant més jove de la història amb el primer equip culer no va penjar res, en canvi, de la posterior actuació de Bizarrap, que va tenir un dels seus cims en la *Music Session #53*, aquella en què Shakira es venja de Piqué.●

PENSEM QUE...

Molt més que un xip

Europa s'està començant a prendre molt seriosament competir de debò amb Àsia i els Estats Units pel que fa al mercat dels xips d'alt rendiment.

Un gran pas en aquesta direcció ha estat el recent anunci per part de Margrethe Vestager, vicepresidenta executiva de la Unió Europea, que es destinaran fins a 8.100 milions d'euros en fons públics al desenvolupament de tecnologies de comunicacions i microelectrònica. Aquest finançament, pactat per 14 països de la UE, és conside-

rat com un projecte important d'interès comú europeu, cosa que permet que els estats membres puguin crear una *pool* de recursos comú i cooperar de manera transfronterera.

Un altre pas molt significatiu cap a aquest mateix objectiu és el que han fet el BSC i IBM, que s'han aliat per desenvolupar un xip més eficient de tecnologia europea. Pura innovació d'avantguarda que facilita la captació de talent, atreu inversors i, a més, prestigia la investigació feta des de Barcelona i Espanya. I tot a favor de la sobirania tecnològica europea.●

ÍNDIX

INTERNACIONAL	3
POLÍTICA	9
OPINIÓ	18
SOCIETAT	22
NECROLÒGIQUES	27
VIURE	29
CULTURA	39
ESPORTS	44
ECONOMIA	52